

TEHNIKA

Arhiivkogu
ÜLIKOOLOO

21 (1357)
29. märts
1991

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLOO AJALEHT

ILMUB 30. APRILLIST 1949

Ma pean pühaks Tallinna Tehnikaülikooli head nime

22. veebruaril toimus aulas Eesti Vabariigi aastapäeva ja Tallinna Tehnikaülikooli rektori inauguratsiooni aktus, mida oma kohalolekuga austas EV ÜN esimees Arnold Rüütel. Sündmuse akadeemilisust rõhutasid Eesti kõrgkoolide rektorite ja tehnikaülikooli dekaanide pidulikke ülikondi ehtivad ametirahad.

Hr. Rüütel pühitses ametisse tehnikaülikooli uue rektori prof. Olav Aarna: edaspidi on ka temal õigus kanda pidulikel puhkudel kaunist ametiraha.

EV Valitsuse auaadressi andis üle haridusminister Rein Loik. Vabariigi aastapäevakõne pidas ajaloolane Külle Arjakas, meenutades, et püüd vabadusele on eestlastele omane olnud läbi sajandite. Baltimaid küllastanud prantslane Leo Leuzon Le Duc kujutas aastal 1855 raamatus "La Baltica" peatükis "Reval": "Eesti-, Liivi- ja Kuramaa kas saavad tagasi muistse sõltumatusse või nende rahvad hajuvad moskoviitluse assimilatsiooni katlas."

OLAV AARNA KÕNE INAUGURATSIOONI AKTUSEL 22. VEEBRUARIL 1991. A.

Ettevalmistamisel olev Eesti Vabariigi Ülikoolide Seadus ütleb, et ülikooli rektori vannutab ametisse Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees. Kuna aga olemas ei ole veel ei nimetatud seadust, veel vähem vannutamise statuuti ega ametivande teksti, siis on minu olukord momendil üsna keeruline. Püüaksin seetõttu oletada, mida peaks üks rektor ametisse astudes vanduma ja autoriteetse mustakaanelise raamatuna, millel vannet andes kätt hoida, võtsin kaasa meie Tehnikaülikooli põhikirja. Võib-olla ei olegi paha, kui autonoomiale pürgiva ülikooli rektoril on võimalik traditsioonilisel tseremoonial omade sõnadega öelda, mida ta pühaks peab, mida austab ja millesse usub. Kuna pean arvu kolm maagiliseks, siis esitan oma pühadused, austused ja uskumused triaadidena.

Ma pean pühaks iga rahva püüdu vabale enesemääramisele, mis tänase päeva kontekstis ei vaja vist kommenteerimist.

Ma pean pühaks Tallinna Tehnikaülikooli head nime ja esindades ning kaitstes rektorina tema huve luban tegutseda vaid nii, et seda nime mitte kahjustada. Ühtlasi tahaks ma väga loota sellele, et kõik meie Tehnikaülikooli töötajad ja üliõpilased oma tegevuses samadest motiividest lähtuvad. Ärgem unustagem, et hoides kõrgel enda head nime, hoiame kõrgel ka Tehnikaülikooli head nime.

Ma pean pühaks esivanemate mälestust, mis minu jaoks vähemasti osaliselt kattub ka lugupidamisega TTÜ vastu. On ju nendes majades ja loodan, et ka siin valitsevas vaimus, osake Agu Aarna ehutööst.

Ma austan vaba ja loovat isiksust, sest muude defitsiitide kõrval on isiksuste krooniline defitsiit meie kõige suuremaks õnnetuseks. Mulle imponeerib ameerikalik arusaam isikuvabadusest kui õigusest toimida oma suva kohaselt niivõrd kui-võrd see ei kahjusta teiste inimeste õigust teha sedasama. Ühiskond, kust me tuleme, oli amoraalne eelkõige selles, et ta eitas ja hävitas isiksusi. See oli peapeale pööratud ühiskond, mille ideaalmudeliks on inglise muru ja mille muruideaaliks on heinamaa. Minu lugupidamine kuulub neile, kellel on jätkunud hingejõudu mitte olla rohulibleks inglise murus. Annaks Jumal meile ja meie lastele jõudu areneda lapikeseks inimkonna alpiasas!

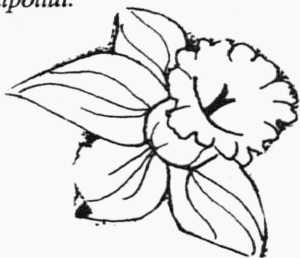
Ma austan oma õpetajaid ja hallpeade elutarkust ka siis, kui nende pead minu omast hallimad pole, sest tõelist elukogemust ja tarkust ei mõõda juuste värv. Jät-kugu meil alati kannatust ja tahtmist oma teel nende nõu ja võib-olla ka manitsused ära kuulata. Ja sellegi-poosest arvan ma, et TTÜ peaks muutuma pensionieelsete dotsentide ülikoolist noorte professorite ülikooliks.

Ma austan naissugu kui kõige fundamen-taalsemat kontinuiteedi kandjat ja ei saa sinna midagi parata, et mõned selle soo esindajad minusse inspireerivamalt mõjuvad kui teised. Soojendagu naiselik hoo-litsus alati ka TTÜ campust!

Patoloogiliselt optimistliku inimesena usun ma õigluse võidusse; usun sellesse, et kõik, mida me pühaks peame ja mida austame seda ka on ja selleks jääb.

Ma usun eesti rahva püsijäämisse, sest rahvas, kes on aastasadade jooksul üle elanud loendamatu arvul kriitilisi ja krii-siolukordi väärub seda, et tervena ja tuge-vana välja tulla ka XX sajandi kataklüsmidest. Sellele saab aga loota vaid haritud rahvas, kes väärtustab hari-tuse ja eetilise ning õpib seda taas loo-ma.

Ja lõpuks usun ma vaatamata valitsevale puudusele ja viletsusele TTÜ õitsengusse, usun sellesse, et Tehnikaülikool on võimeline täitma ja täidab oma missiooni eesti kultuuri arenguks ja meie rahva hü-vanguks. Jätkugu meil tahtmist ja oskust tunnetada ja täita oma missiooni sellel misjonipõllul.

AMETIÜHINGUS

- külalised Rootsist
- kõrgkoolireform: "asi iseeneses"?
- TTÜ muuseum Mustamäele?

18.–20. veebruarini viibisid Eesti Kõrgkoolide Liidu kutsel Eestis Rootsi Kõrgkooliõppejõudude Liidu (SULF) esimees prof. **Bö Södersten** Lundi Üli-koolist ja Kõrgkoolide Liidu esimees, endine haridusminister pr. **Birgit Friggebo**. Mõlemad külalised on Rootsi Parlamendi liikmed.

Tallinnas tutvuti Eesti Vabariigi Ülem-nõukogu tööga ning tehnikaülikooliga, Tartus külastati Tartu Ülikooli ja TÜ muuseumi.

Tehnikaülikooli nõukogu saalis 18. veebruaril toimunud esimesele ametli-kule kohtumisele Rootsi Kõrgkoolide Liidu esindajatega oli kohale tulnud inimesi kõigest Eesti kõrgkoolidest. Kõigepealt kuulati ülevaadet Rootsi kõrghariduse arengust ja kõrgkoolide tegevusest.

Eelneva põhjal võis teha järelduse, et Eestis on Kõrgkoolide Liit loodud põ-himõtteliselt samasugustel alustel kui Rootsist, kuid selleni jõuti siinmail ilma rootslaste kogemusi tundmata. Esimes-te kontaktideni jõuti alles nüüd, EKAÜL "Universitas" alustas tegevust juba 13. aprillil 1990. a.

Ka Rootsi kolleegide tegevus on sarna-ne meie ametiühingu omale: mõlemad

püüavad tagada oma liikmetele võimalikult häid töö- ja palgatingimusi.

Võrreldes jõuti seisukohale, et praegu veel on maksusüsteem Rootsist kar-mim.

EKAÜL saavutas, et õppejõudude koormus aastas on 460 tundi, kusjuures iga semestrinäda kohta peab tulema 6tundi auditoorset õppetööd.

Eelnevad arvud on pärit EV Ülikooli-de Seadusest 1937. aastast. **Toivo Roo-simaa**: "Aeg jäi seal seisma. Nüüd läheme edasi."

Rootsis on õppejõu koormuseks, ar-vestades ainult loenguid, 200–300 tun-di aastas.

"Kontaktid kolleegidega on vajalikud maailma kogemustega tutvumiseks. Eesti kõrgkooli reformimine toimub praegu tema enda jaoks. Hariduspoliiti-ka on seotud majanduse ja tehnika arenguga, millest tuleneb vajadus koor-dineerida nende omavahelisi seoseid vabariigis.

Tartus külastasime peahoonega tutvudes ka ülikooli muuseumi. Seoses selle-ga tekkis mõte TTÜ muuseumi Mustamäele ületoomise vajalikkusest, sest paljudel külalistel pole aegagi min-na Laiale tänavale ning koos tänapäe-vase peahoonega sobiks hästi ka võimalus tutvuda tehnikaülikooli mine-vikuga."

ULLI SATS

RAHA PANEB KA RAAMATUD LIIKUMA

Rektori käskkirjaga 15. novembrist 1990.a. kehtestati raamatukogus alates 1. märtsist 1991.a. VIIVIS õigel ajal tagas-tamata trükiste eest. Viivise suurus on 10 kopikat igalt raamatult hilinemispäeva kohta.

Kahe nädala möödudes olid minu vest-luskaaslasteks teaduskirjandusosakonna juhataja **Viivi Kuuspere** ja laenussek-tori juhataja **Siret Mikumets**. Pr Kuus-pere: "Olen siin töötanud juba kaua aega, aga inimloomus üllatab mind ikka veel. Kui varasemale tavalisele viisakale küsimisele ei reageeritudki, siis nüüd ole-me lühikese ajaga saanud juba suurema osa raamatutest. Mõned tagasi toodud raamatud on laenutatud isegi 60-70ndatel aastatel. Mõned inimesed ju tõesti unustavad ka."

Eriti kurb oli olukord õppeaasta alguses õpikute osakonnas, kus vaatasid vastu lausa tühjad riulid. 7. märtsiks oli aga 3000 võlglaste asemel kirjas vaid 1500, kindlasti tänu ka koju saadetud meelde-tuletuskirjale, mis seekord teatas, et lo-hakus (unustamine) hakkab rahakotis tundma andma.

Õppejõududele paluti veel edasi öelda, et kuigi üldine laenustähtaeg on kaks kuud, piisab, kui nad kord aastas ühen-dust võtavad. Pikendada võib ka telefoni teel (numbrid on lugejapileti pöördel). Õpikute osakonna number aga on muu-tunud – edaspidi helistage 444 162. Pr. Kuuspere: "Meile kõigile on kasulikum, et raamatud liiguksid."

Ulli Sats

TTÜ NÕUKOGUS VEEBRUARIS JA MÄRTSIS

Vastavalt TTÜ nõukogu 15. jaanuari otsusele sõltumatu majanduskomisjoni moodustamisest ("TÜ" nr. 20. 1. veebruar 91, lk. 4), kinnitati 5. veebruari nõukogus peale Heino Rossi ja Feliks Angelstoki ettepaneku ärakuulamist

TTÜ nõukogu juures asuva sõltumatu majanduskomisjon koosseisus:

- esimees: dots. Feliks Angelstok — õhtuõppe dekaan
- liikmed: dots. Hans Kaju — metallide tehnol. kat. juh.
- prof. Priit Kulu — metallide tehnol. kat. juh.
- prof. Juhan Laugis — elektriajamite kat. juh.
- dots. Peeter Riit — raamatupidamise kat. juh.
- Toivo Roosimaa — a/ü komitee esimees
- prof. Vello Vensel — statistika kat.

Eesti Vabariigi teaduskraadide põhimääruse (kinnitatud EV Valitsuse 31. juuli 90. a. määrusega nr. 163) kohaselt on teaduskraadide andmise õigus ainult riiklikel ülikoolidel. Teistele teadusastutestele kinnitab teaduskraadide andmise õiguse Eesti Teadusnõukogu ettepanekul EV Valitsus.

Kinnitati TTÜ oma diplom, varem oli kasutusel üleliiduline variant.

TTÜ nõukogu kinnitas 5. veebruaril:

Eeskiri doktorikraadi omistamise nõukogude moodustamiseks ja nende tegevuseks TTÜ-s

I Üldsätted

1. Tallinna Tehnikaülikoolis annavad doktori teaduskraadi doktorikraadide nõukogud.
2. Nõukogu moodustamise õigus on kõigil teaduskondadel.
3. TTÜ väljastab doktorile rektori poolt alla kirjutatud diplomi, mille ühtse vormi töötab välja Eesti Teadusnõukogu ja kinnitab Eesti Vabariigi Valitsus.

II Doktorikraadi nõukogu

4. Doktorikraadi nõukogu (edaspidi — nõukogu) kinnitatakse TTÜ rektori käskkirjaga dekaani esildise põhjal, mis eelnevalt on teadusnõukogus läbi arutatud. Nõukogu koosneb 6 püsiliikmest,

neist vähemalt 3 on teadusdoktorid. Sõltuvalt kaitsmisele esitatud töö sisust täiendatakse nõukogu üheks korraks määratavate liikmetega, kes ühtlasi võivad olla retsensentideks. Nõukogu koosseisu võivad kuuluda Eesti Vabariigi ja teiste riikide vastava eriala teadlased.

5. Nõukogu valib püsiliikmete hulgast esimehe, esimehe asetäitja ja sekretäri.

6. Nõukogu põhikoosseisu volituste aeg on 5 aastat. Nõukogu koosseisu osalised muudatused viiakse sisse nõukogu ettepanekul TTÜ rektori käskkirjaga.

7. Nõukogul on õigus võtta kaitsmisele väitekirju Eesti Vabariigi ja teiste riikide kodanikelt, sõltumata kodakondsusest.

8. Kaitsmisele esitatud väitekirja vastavuse nõukogu profiilile otsustab nõukogu, millisele väitekirja on esitatud.

9. Nõukogu töökorralduse määrab nõukogu ise ja selle kinnitab TTÜ rektor.

10. Nõukogu esitab aastaaruande väitekirjade kaitsmise tulemustest rektorile, TTÜ esitab koondaruande Eesti Teadusnõukogule.

11. Nõukogude tööga seotud kulud kannab TTÜ. Kulude hulka kuulub ka nõukogu liikmete ja retsensentide töö tasustamine. Nõukogu liikmeile makstakse nõukogu istungist (eel- ja lõpparu- telu) osavõtu eest max 5 tunni ulatuses ühe dissertandi kohta; retsensendile — 30 tunni eest. Tasu makstakse aspirantide (doktorite) juhendamiseks ette nähtud tariifi alusel.

12. Nõukogu tegevus lõpeb volituste lõppemise või nende äravõtmisega TTÜ rektori poolt.

III Teaduskraadi taotlejale esitatavad nõuded

13. Doktorikraadi võib taotleda isik, kellel on kõrgharidus, kes on sooritanud vastavad eksamid ning esitanud kaitsmiseks väitekirja.

14. Doktorikraadi taotleja, kes ei oma NSV Liidu kandidaadikraadi või Eesti Vabariigi magistrikraadi, peab sooritama vähemalt 3 eksamit: ühes võõrkeeles, erialal ja eriala valdkonnas, mida väitekirja käsitleb (kitsas eriala). Kitsa eriala eksamite arvu määrab nõukogu, võttes arvesse väitekirja juhendaja ettepanekuid. Eksamiprogrammid kinnitab nõukogu esimees.

15. Doktorikraadi taotlemisel loetakse väitekirjaga võrdseks ka siduva tekstiga

(kokkuvõttega) varustatud teaduslike publatsiooni tsükli, teaduslikku monograafiat või ülikooliõpikut.

16. Doktorikraadi saamiseks esitatud väitekirja peab sisaldama originaalseid tulemusi, mis annavad märkimisväärse panuse teatud teadusliku probleemi lahendamisse. Töö põhitulemused peavad olema avaldatud rahvusvahelise levikuga teadusväljaandes, kus toimub töö eelretsenseerimine.

17. Väitekirja võib-olla eestikeelne või keeles, mis on kasutusel vastava eriala teadusväljaannetes. Võõrkeeles kirjutatud väitekirja peab olema varustatud eestikeelse kokkuvõttega.

18. Kaitsmisele esitatavate väitekirjade maksimummahu määravad kaitsmisnõukogud (tehnikal aladel soovitatav mitte üle 120 lk.). Juhul, kui väitekirja ei ole trükitöö, publitseeritakse see (või kokkuvõte) pärast edukat kaitsmist TTÜ toimetistena inglise, saksa või prantsuse keeles. Tõlke kvaliteedi eest vastutab dissertant.

19. Nõukogu võib võtta vastu eriootsuseid väitekirja kohta (näit. juhul, kui töö on vaja retsensendi jaoks tõlkida).

IV Teaduskraadi taotlemise kord

20. Doktorikraadi taotleja esitab nõukogule avalduse, haridustõendi koopiat, väitekirja, teadustööde nimistu ja tõendi eksamite sooritamise kohta (kandidaadivi või magistrikraadi olemasolul diplomi koopia).

21. Nõukogu langetab otsuse väitekirja vastavuse kohta nõukogu profiilile, määrab nõukogu lisaliikmed, 3 retsensenti ja kaitsmise aja. Retsensentideks võivad olla Eesti Vabariigi ja teiste riikide vastava eriala teadlased. Kaitsmise aja ja väitekirjaga avaliku tutvumise võimaluse kohta avaldab nõukogu vabariikliku levikuga ajalehes vähemalt 2 nädalat enne töö kaitsmist teate.

22. Kaitsmise aeg määratakse mitte varem kui 1 kuu ja mitte hiljem kui 6 kuud avalduse esitamise päevast.

23. Dissertant esitab nõukogule väitekirja 4 eksemplaris (3 — retsensentidele ja 1 — TTÜ raamatukokku avalikuks tutvumiseks). Lisaks sellele koostab dissertant oma tööst eestikeelse kokkuvõtte, mille maksimummaht on 2 autoripoognat. Nõukogu sekretär jagab kokkuvõtte nõukogu liikmetele välja vähemalt 2 nädalat enne töö avalikku kaitsmist.

24. Nõukogul on õigus kaitsmise ettevalmistamise käigus esitada väitekiri täiendavaks ekspertiisiks.

25. Dissertandil on õigus väitekiri tagasi võtta kaitsmise ettevalmistamise igal etapil kuni nõukogu otsuse salajase hääletamiseni.

V Teaduskraadi kaitsmise protseduur

26. Väitekirja kaitsmise protseduuriks on avalik akadeemiline diskussioon. Küsimusi esitada ning oma arvamust avaldada võivad kõik kohalviibijad.

27. Nõukogu istung on otsuspädev, kui sellel osaleb vähemalt 2/3 nõukogu liikmeid (kaasa arvatud nõukogu lisaliikmed), vähemalt kaks retsensenti ning kui puuduva retsensendi arvamus on saabunud kirjalikult.

28. Nõukogu langetab otsuse salajase hääletamise teel. Nõukogu otsus loetakse positiivseks, kui teaduskraadi andmise poolt on hääletanud vähemalt 2/3 istungil osalenud nõukogu liikmeid. Nõukogu otsus on lõplik.

29. Nõukogu eitava otsuse puhul võib teaduskraadi taotleja esitada täiendatud ja ümbertöötatud väitekirja kaitsmisele uuesti nõukogu poolt määratud ajavahe miku järel. Kui taotlejal ei ole magistri kraadi, võib ta sama töö esitada ka magistri kraadi taotlemiseks.

30. Kaitsmise dokumentatsioon säilitatakse alaliselt TTÜ arhiivis. Väitekirja üks eksemplar antakse üle Eesti Rahvusraamatukogule, teine jääb TTÜ Teaduslikku Raamatukokku.

VI Teaduskraadide tunnustamine ja kasutamine

31. TTÜ-s tunnustatakse teistes riikides ja varem Eestis entud teaduskraade.

32. TTÜ-s on võimalik välja anda järgmisi teaduskraade:

Tehnikamagister *Master of Engineering*
 Tehnikadoktor *Doktor of Engineering*
 Loodust. magister *Master of Science*
 Loodust. doktor *Doktor of Science*
 Majandusmagister *Master of Economy*
 Majandusdoktor *Doctor of Economy*

***

12. veebruari nõukogu algas pidulikult: kauaaegse töö eest ja seoses juubeliga oli otsustatud anda TTÜ mälestusmedal "Mente et manu" kolmele inimesele: dots. Malle Kreen, dots. Eduard Piirvee ja õppemeister Jüri Pere. Kahele viimasele andis rektor need ka sealsamas kätte.

***

1990. a. eelarve täitmisest ja peatsetest ümberkorraldustest TTÜ raamatupidamises rääkis hr. Tomson:

"Kõik kulutused kokku moodustasid 27,2 milj. rubla, mis jaotus järgnevalt:

- põhieelarve – 12 milj. 928 tuh. rbl.
- palga ja stipendiumi tõusuks makstud raha – 1,5 milj. rbl.
- teadustöök – 2 milj. 462 tuh. rbl.
- kap. ehituseks – 2 milj. 440 tuh. rbl.
- riigieelarvelisi kulutusi kokku – 19 milj 354 tuh. rbl.

Eelnevale lisaks tuli veel:

- lepinguliste uurimistööde kulutused – 3 milj. 775 tuh. rbl.
- materiaalse ergutuse fondist – 667 tuh. rbl.
- sotsiaal- ja teadusarengu fondist – 787,5 tuh. rbl.
- muudest vahenditest – 2 milj. rbl.

Tehnikaülikooli 1990.a. rahaline käive oli ligikaudu 60 milj. rbl. (sellest umbes 14 milj. rbl. sularahas)

Lähemal ajal on TTÜ juhtimises ja sellest tulenevalt ka raamatupidamise süsteemis oodata põhimõttelisi ümberkorraldusi, mille peamisteks põhjusteks (ajenditeks?) on: TTÜ uus põhikirja ja vabariigi valitsuse uus eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise juhend. Need detsentraliseerivad õigusi ja vastutust vahendite planeerimisel ning kasutamisel.

Tahame, et allüksustel oleksid kasutada kindlad summad, kogu eelarve jaguneb järelikult edaspidi allüksuste vahel".

Pr. Zemant lisas: "Sel juhul kujuneb eelarve parajaks raamatuks".

Akadeemiline kohtu valiti viieliikmeline:

- Gabriel Hazak – sotsiaalteaduste kateedri dotsent
- Gunnar Kiivet – töökaitse ja nõukogude õiguse kateedri dotsent
- Valdo Kompus – ehitusmehaanika kateedri dotsent
- Rein Vörk – elektrotehnika aluste kateedri dotsent
- Lembit Üksti – masinaelementide kateedri dotsent

***

Talvise eksamissessiooni tulemustest rääkis õppeosakonna juhataja Asta Vau:

"TTÜ päevase õppevormi üliõpilaste õppeedukus 1990/91. õ.-a. talvisel eksamissessioonil oli 83,3 %, st. et 4724-st eksamikohustuslikust üliõpilastest sooritas kõik ettenähtud eksamid 3937. Võrreldes eelmise aastaga oli langus 6,4 %. Möödunud aastal oli aga palju suurem sessioonipikenduse saanud üliõpilaste arv, kes ei kuulu eksamikohustuslike üliõpilaste hulka.

Teaduskondadest oli kõige edukam majandusteaduskond (94,2 %) ja nõrgim energeetikateaduskond (66,6 %). Kursuste kaupa õppeedukus paraneb kursuste järjekorras alates I kursuse 71,1-st ja lõpetades V kursuse 97,2ga.

Väga nõrgalt esinesid energeetikateaduskonna I kursus (49,4 %) ja II kursus (52,0 %) ning automaatikateaduskonna I kursus (52,9 %) ja II kursus (59,2 %). Kiitust väärrib mehaanikateaduskonna III kursus (97,9 %). See on kursuse parim tulemus.

Õhtuse teaduskonna õppeedukus oli talvisel tasemel – 64,9 %.

Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna õhtune osakond tundub praegu olevat "tühikäigul" – õppeedukus 34,3 %, sealhulgas II kursusel 26,1%.

Selline protsentide arvestamine ja nende järjestamine tundub paljudele küll selge bürokraatiana, kuid eks see midagi ikka näitab ka."

***

Teadustöö 1990.a. aruannet tutvustas teadusprorektor Ilmar Kleis

Tehnikaülikooli 1990.a. uurimistööde (konstrueerimis- eksperimentaalosakonna töid arvestamata) maht kokku oli 5846,7 tuh. rbl., millest 3289,1 tuh. rbl. (sh. 2 riiklikku tellimust NSVL TTKlt kogumahuga 100 tuh. rbl.) oli lepingulisi töid ja 2557,6 tuh. rbl. riigieelarvelisi.

Kulutusi tuli kokku 5888,2 tuh. rbl., lepingulisi 3330,6 tuh. rbl. ja riigieelarvelisi 2557,6 tuh. rbl.

Aruandeaastal osales teadustöös 548 õppejõudu, s.o 87,7% üldarvust. Lisaks õppejõududele oli teadustöös hõivatud teaduslaborites ja uurimisgruppides 292 riigieelarvelist koosseisulist töötajat ja 158 lepingulist teaduslaborite koosseisulist töötajat, 25 statsionaarset aspiranti, 298 inimest õppeabipersonalist. Teadustöös osales ka 450 üliõpilast (1989.a – 409). Kokku võttis teadustööst osa 1771 töötajat (1989.a. – 1893).

Põhiosa teadusliku uurimistöö teemadest kuulus kinnitatud uurimissuundadesse. 292st teemast täideti suundades 274 teemat ehk 93,8% teemade üldarvust. Finantseerimise jaotuse kohta on andmed toodud järgnevas tabelis:

	Uurimissuundades			Suunavälised	Kokku
	Põhisuunad	Teised suunad	Kokku		
Teemade arv	174	100	274	18	292
Kulutused tuh. rbl.	4965.63	826.16	5791.79	96.41	5888.2
% üldisest finantseerimisest	85.3	13.0	98.3	1.7	100

Lepinguliste tööde maht oli aruandeaastal 3713,7 tuh. rbl. (sh. konstrueerimiskspereimentaalosakonna tööd 424,6 tuh. rbl.) (1989.a. — 4326,3 ja 400,0 tuh. rbl.). Suurim lepinguliste tööde maht oli energeetikateaduskonnas — 815,8 tuh. rbl. Aruandeaastal katkestati 5 lepingut üldmahuga 294,0 tuh. rbl. Lepingulise teadustöö osakaal oli 56,3% teadustöö kogumahust. On oodata lepingute mahu edasist vähenemist, kuna momendil on lepingute maht vaid 1,2 milj. rbl. (1989.a. samal ajal 2,5 milj. rbl.).

Lepingute mahu vähenemine ja lepingulise töö tasustamise süsteem on oluliselt muutunud üliõpilaste tasulist kaasamist teadustööle. Teaduslikus uurimistöös osales vaid 450 üliõpilast, neist 248 said selle eest lepinguliselt tasutud. Töötasuna maksti üliõpilastele välja 55,1 tuh. rbl., mis moodustab vaid 3,6% lepingutelt väljamakstud töötasust.

Välismaale komandeeriti 1990.a. jooksul 896 inimest, neist 477 üliõpilast (1989.a. vastavalt 646 ja 161). Neist 101 korral oli komandeerimise eesmärgiks konverentsidel (seminaridel) osalemine, 57 korral stažeerimine ja teaduslik töö, üliõpilaste tootmis- tutvumispraktika 246 korral, diplomipraktika 20 korral jm. TTÜs viibis aruandeaasta jooksul 615 välismaa

õppejõudu, üliõpilast ja firmade esindajad.

Lepingulistes sidemetes ollakse Soome, Rootsi, Hollandi USA, Inglismaa, Saksa ja Ungari ülikoolidega.

Publikatsioonide arv aruandeaastal oli 793 nimetust (1989.a. — 1230). Monograafiaid ilmus 14, õpikuid ja õppevahendeid 67 (1989.a. vastavalt 11 ja 123). Teaduslikke artikleid ilmus vaid 540 (1989.a. — 824). Kes- ja välisajakirjanduses ilmunud artiklite osakaal oli 43,1%.

Osavõtt näitustest: rahvusvahelisi 4, üleliidulisi 4, vabariiklikke 1; eksponaatide arvuga vastavalt 18, 6 ja 75.

Aruandeaastal koostati 20 leitustaotlust, saadi 17 otsust autoritunnistuse väljaandmise kohta ja 30 autoritunnistust. Saabus 3 otsust välispatendi väljaandmise kohta ja saadi 5 välispatenti. (1989.a. vastavalt 30, 17, 23, 6 ja 7). Sõlmiti leping Soome firmaga "Karaltek OY" TTÜ väljatöötlustele turuuringute läbiviimiseks.

Aruandeaastal oli tehnikaülikool 11 konverentsi ja seminari korraldaja ja lisaks 2 konverentsi kaaskorraldaja. Kokku osales konverentsidel ja seminaridel 496 TTÜ töötajat 365 ettekandega. Eraldi väärrib märkimist Rahvusvaheline Automaatjuhtimise Föderatsiooni (IFAC) XI maailmakongress.

Seadmepargi arendamiseks kulutati 1990. a. kõigist finantseerimisallikatest kokku 4,7 milj. rbl. Seadmete maksumus ühe teadustöötaja kohta on 36,7 tuh. rbl.

Doktoriväitekirju kaitsti aruandeaastal 6 — dots. R.-K. Loide, R. Laaneots, dots. V. Nossovitsh, dots. L. Poverus, dots. K. Kallas ja dots. K. Kumm, kaitsmiseks esitati 2 doktoriväitekirja: dots.H. Käär ja dots. R. Munter.

Kandidaadiväitekirju kaitsti vaid 8

Aspirante oli aastalõpu seisuga 57, neist statsionaarseid 25. Aspirantuuri võeti vastu vaid 8 uut aspiranti (neist 5 statsionaarset). Võrreldes eelmise aastaga on aspirantide üldarv vähenenud 20 võrra.

Aastalõpu seisuga on moodustatud tehnikaülikooli osavõtul 3 ühissettevõtet ja 12 väikeettevõtet. Neist 1990.a. registreeriti vastavalt 2 ja 3. Ühis- ja väikeettevõtete poolt tehtud tööde ja teenuste maht oli 2267 tuh. rbl. ja tehnikaülikooli konsultatsioonipunkt osutas aasta jooksul teenuseid 268,3 tuh. rbl. eest.

Nõukogu kinnitas magistrikraadi kaitsmise korra väljatöötamise komisjoni, mille esimeheks on prof. *Raimond Ubar*.

***

Vastavalt rektori ettepanekule kinnitas 5.märtsi TTÜ nõukogu prorektoriks dots. *Rein Küttneri*

Ehitusteaduskonna Fond

Eelmise aasta 17. oktoobril toimus Nõukogu saalis Ehitusteaduskonna Fondi (EF) asutamiskoosolek. Pika ajavahe tõttu piirdugem lühülevaatega.

Tutvustati Ehitusteaduskonna tulevikuplaani (kat. juh. Riho Oras), sõna sai ka prof. Kulbach. Jutt läks konkreetseks, kui kõnelema hakkas koondis "Tartu Maja" direktor Olari Taal. Ei ole mingit mõtet luua fondi, mille põhikapital oleks mõnikümmend tuhat rubla, seepärast ongi põhimureks võimalikult paljude ettevõtete kaasamine.

Koosoleku reaalse tulemina moodustati redaktionikomisjon ja Hooldusnõukogu (H. Aaben

— Kübern. Inst., T. Keskküla — EPA, M. Vajk — EKE Projekt, R. Kvell — E. Insen. Liit, A. Lahe — TTÜ).

Momendil on kinnitatud ka Fondi direktor, kelleks on asp. J. Pello. EF on praeguseks üle kantud küll ainult 77 000 rubla, kuid otstarbekal kasutamisel võib ka selle summaga küllalt palju korda saata.

Nimeit on mõeldud saadud raha kasutada arvuti ostmiseks teaduskonnale, samuti mõnede õpikute kirjastamiseks, mida teaduskonna raames on plaanis välja lasta. Momendil on EF kinnitatud TTÜ sisemise fondina. Tulevikus, kui ülikool avab oma fondi, saab EFst juriidiline isik

TTÜ Fondi ühe osana, mis lihtsustab bürokratlikku asjaajamist.

Lõpetuseks tahaks loota, et võib-olla on too kauaoodatud rahakevad hakanud lõpuks jõudma kõrghariduslikule maalapile ka üliõpilase jaoks.

EFI aga arvan tulevikus muutuvat ühendavaks lüliks üliõpilase ja teaduskonna vahel.

Lüli tugevus sõltub raha hulgast, siit üleskutse ettevõtetele: paigutage oma raha ka sellesse fondi!

Meelis Mandel

TTÜ teadusfondi hoolekogu

TTÜ teadusfondi hoolekogu OTSUS nr. 1

Teadusfondi hoolekogu otsustas oma 20.02.91.a. koosolekul maksta TTÜ teadusfondist graante diplomi tegemise ajaks üldsummas 5250 rubla alijärgnevatele üliõpilaste-diplomandidele:

Majandusteaduskonnast

1. Tiit Griffel (TK-101) – 250.–
2. Indrek Suurmäe (TK-101) – 250.–
3. Kair Tammel (TK-101) – 250.–
4. Andres Teiste (TM-107) – 250.–

Mehaanikateaduskonnast

5. Jaanus Eiskop (MM-103) – 250.–
6. Raimond Jänes (MM-103) – 250.–
7. Eero Sahk (MM-103) – 250.–
8. Mart Villus (MM-101) – 250.–
9. Tauno Supper (MP-101) – 250.–
10. Ando Okk (MP-101) – 250.–

Ehitusteaduskonnast

11. Tõnu Puidak (ED-101) – 250.–
12. Aio Kumari (EE-102) – 250.–
13. Jaak Jaanus (EE-101) – 250.–

Keemiateaduskonnast

14. Thomas Allmere (KO-101) – 250.–
15. Mart Roomets (KO-101) – 250.–
16. Ly Körtsmann (KO-101) – 250.–
17. Liina Kallaste (KO-101) – 250.–
18. Andrus Pihkva (KA-101) – 250.–
19. Aet Raidma (KO-101) – 250.–

Automaatikateaduskonnast

20. Toomas Kulu (LI-101) – 250.–
21. Aivar Usk (LE-101) – 250.–

TTÜ teadusfondi hoolekogu OTSUS nr. 2.

Teadusfondi hoolekogu otsustas oma 20.02.91.a. koosolekul eraldada TTÜ teadusfondist sihtfinantseerimise järgnevatele teemadele:

1. "Majandustegevuse detsentraliseerimine EV ettevõtetes ja organisatsioonides". M. Raudjärvi, 6000. rbl.
2. "Elektrisüsteemi normaalrežiimi dünaamika matemaatiline modelleerimine". M. Meldorf, 3000. rbl.
3. "Riikliku Katsekoja Elektrotehnika osakonna kõrgepingelabori struktuuri ja esmavajalike normdokumentide väljatöötamine." O. Tapupeere, 5000. rbl.
4. "Üldkasutatavate asünkronajamite kaitse-seadmete väljatöötamine". A. Oorn, 3900. rbl.
5. "Uste lineaarajam." R. Teemets, 10.000. rbl.
6. "Plastsete konstruktsioonelementide optimaalne projekteerimine dünaamiliste koormuste korral." J. Kirss, 6000. rbl.
7. "Autonduse protsesside modelleerimine." M. Leppik, 10.000. rbl.

8. "Materjalide abrasiivse erosiooni uurimise-seadme moderniseerimine." A. Pallase, 7000.

9. "Rakiste masinprojekteerimise süsteem." (poolaastaks) R. Mesila, 6000. rbl.

10. "Stimulatsioonisüsteem tootmisprotsesside planeerimiseks automatiseeritud tootmise tingimustes." (I poolaastaks) J. Riives, 5000. rbl.

11. "Tehnoloogia ja juhtprogrammide integreeritud raalprojekteerimissüsteem." (I poolaastaks) O. Eljas, 7000. rbl.

12. "Beeta-tsüklodekstriini kasutamine uute ravivormide valmistamiseks". R. Vokk, 7000. rbl.

13. "Orgaaniliste polümeersete materjalide orgaaniline ja elektrokeemiline süntees". A. Öpik, 7000. rbl.

14. "Metaboolselt aktiivsete mikroorganismide kasutamine biokatalüütilistes protsessides bioaktiivsete ainete sünteesiks". (I poolaastaks) A. Käard, 7000. rbl.

15. "Kantserogeense saastatuse alandamine toiduainetes". (I poolaastaks) O. Tauts, 7000.

16. "Konstruktsioonide koostöö elastset deformeeruva poolruumiga". J. Metsaveer, 6000. rbl.

17. "Arvutiprogrammi koostamine telkkonstruktsiooni geomeetriliselt mittelineaarse kontuuri pinge-deformatsiooni olukorra määramiseks". R. Oras, 8800. rbl.

18. "Kõrgkooli infosüsteemi sisust, projekteerimisest ja rakendamist". (I poolaastaks) A. Lõhmus, 3500. rbl.

19. "Lõplike poolrühmade esitused ja alammuutkondade geomeetria uurimine". (I poolaastaks) H. Päeva, 4000. rbl.

20. "Funktsioonide lähendamise ja selle rakendused". A. Kivinukk, 7000. rbl.

21. "Kiirgusandurid A2B6 tüüpi pooljuhtmaterjalide alusel ja seadmete väljatöötamine". (I poolaastaks) F. Buschmann, 7500. rbl.

22. "Hästikontrollitavate digitaalseadmete sünteesi meetodid". (I poolaastaks) M. Kruus, 4800. rbl.

23. "Laserseade vere hulga mõõtmiseks". (I poolaastaks) H. Hinrikus, 3500. rbl.

24. "Teaduskonna infosüsteem ainesüsteemsel õpetamisel". (I poolaastaks) J. Võrk, 8000. rbl.

25. "Arvutiskeemide testide masinprojekteerimine". R. Ubar, 11.000. rbl.

26. "Hierarhilise struktuuriga adaptiivsete juhtimisüsteemide reaalprojekteerimine". E. Rüstern, 22.000. rbl.

27. "Adaptiivne filtreeriv sünkronmuundi". K. Lipping, 20.000. rbl.

28. "Elektrofüsioloogilise signaali töötus meditsiinilise diagnostika jaoks". (I poolaastaks) A. Meister, 3800. rbl.

29. "Kooniline peneformeeter ehitusmaterjalide omaduste määramiseks". (I poolaastaks) S. Seppel, 6000. rbl.

30. "Kvaliteedialane koolitus TTÜ-s ja Eestis". A. Kiitam, 6200. rbl.

Kokku eraldati TTÜ teadusfondist sihtfinantseerimist 218,8 tuh. rubla ulatuses. Teistkordsele läbivaatamisele suunati 9 taotlust ja 4 hiljem laekunud taotlust.

**Teadusfondi hoolekogu sekretär
O. PAULUS**

12. märts – automaatikapäev

Kogu võim automaatikutele!

Heino Ross

Tänavu juba 29. korda tähistasid automaatikud oma ametipäeva aktuse, näituse ja balliga Glehni lossis. Aktuse avakõne pidas automaatik ja automaatika kateedri prof. Hanno Sillamaa: "Elame keerulises ajas. Meie ümber on kaos kõige mitmekesisemates vormides, tahame aga sellele vaatamata saada paremaks, uueks. 1990 oli automaatikute tähtaasta – Tallinnas peeti IFAC'i kongressi. Ka 1991. aasta pole automaatikutele alanud halvemini – TTÜ rektoriks valiti kolleeg meie erialalt. Kas tähendab see motona oleva H. Rossi kaheksakümne aasta vanuse hüüdlause tõeks saamist? Tol ajal mõeldud küll veelgi laiahaardelisemalt, silmas pidades seda, et automaatikaharidusega inimestest on saanud juba majanduse- jt alade kandidaadi kraadi omanikke, samuti kellenereid, fotograafe jt. ametite pidajaid. Ja ilmselt ka väga sobiv eriala rektoritele. Kõrg- ja kutsehariduses teoksil olevat reformi tutvustas kohalolijatele prof. Olav Aarna, mainides, et kõrgharidusreform pole lõivu maksimine perestroika liikumisele, vaid vajadus üles ehitada meie haridussüsteem selliselt, et oleks võimalik ka EV kõrgkoolidiplom muuta konverteeritavaks. Suureks sammuks sinnapoole on järgmisest õppeaastast tehnikaülikoolis kehtima hakkav õppesuundade süsteem. Aktus jätkuski uue õppesüsteemi tutvustamisega. Automaatikateaduskonna prodekaan Arno Annus kõneles teemal "Ainesüsteemne õppetöö", mainides, et põhiliseks probleemiks ainesüsteemi üleminekul on psühholoogiline barjäär. Professor Hanno Sillamaa tutvustas lähemalt elektrotehnika õppesuunda. Automaatikakateedri uus juhataja dots. Enno Rüstern rääkis õppetöö planeerimisest süsteemtehnika ja informaatika õppesuunas ning tegi ülevaate tema poolt juhitava kateedri eelmise aasta tegevusest. Traditsiooniliselt sai sõna ka lennu esindaja, kel lõpetamisest möödus 25 aastat. Seekord jagas meenutusi vilistlane Kaupo Varandi. Noore automaatiku vande andsid 80 kolmanda kursuse tulevast inimestest.

Presiidiumilaua taga istusid Miss Automaatika '89 prl. Janne Kaasik ja Mister Automaatika '90 Kalev Sepp, kes järgmisest aastast asub hr. Annuse asemel spiikeri ametit pidama.

ULLI SATS

Esimest korda silmast silma

Esimest korda silmast silma said kokku rektoraadi ja üliõpilaskonna esindajad. Parema üksteisemõistmise seisukohalt oli ka koht valitud sobivalt mitteametlik – Aegviidu spordibaas.

Esialgselt aukartlik õhkkond: ikkagi rektor esmakordselt käegakatsutavas kauguses, muutus paari tunni möödudes asjalikult tõiseks.

Ühist nõupidamist sisse juhataes lausus Edustuse eesistuja **Märten Ross** selgituseks, miks pöörduiti rektoraadi poole ettepanekuga kokku saada: "Pole mõtet luua nii sõltumatut organisatsiooni, millest mitte midagi ei sõltu. Vajalik on tihedam side üliõpilaskonna ja rektoraadi vahel."

Rektor **Olav Aarna** kinnitas ka omalt poolt sellise kohtumise asjalikkust, märkides seekord, et sõna "kolleeg" märgib tema jaoks kõiki, kes tehnikaülikoolis õpivad ja töötavad. "Oleme üksteisele diskussioonipartnerid."

Järgnevalt võetigi arutlusele õppetööprobleemid, samuti haldamis- ja finantsküsimused. Kõike arutati nii ühe kui ka teise poole seisukohalt. Selgus, et asjad polegi nii ühesed kui nad meile paistavad.

Rääkides õppetööst, tegi **Kalev Kaunis** ettepaneku, et õppejõudude töö kohta peaks korraldama üliõpilaste hulgas küsitluse. "Õppejõudude atesteerimine oleks vajalik tagasiside loomiseks ning üliõpilaste hinnangu teada saamiseks. Pole ju kellelegi saladuseks, et nii mõnegi õppejõu jaoks tähendab loeng siiani vaid venekeelsetest raamatutest tõlgitud tekstide ettelugemist tudengite kirjutamisoskuse kontrollimiseks."

Tiit Sala kõneles ühiselamutest ja olme probleemidest üliõpilase seisukohalt lähtudes. Ta tegi ettepaneku, et sõltumatu majanduskomisjoni tööst peaksid osa võtma ka üliõpilased ning pidas õigemaks ühiselamute muutmist aktsiaseltsiks, mitte rendiettevõtteks.

Haldusprorektor **Jüri Reim** selgitas, et omandivormi muutmine on praegu juriidiliselt võimatu.

Tudengite kuuepunktilise ettepanekute nimekirja ühiselamute tudengisõbralikumaks muutmiseks pakkus välja **Ardo Ojasalu**.

- 1) tagada ühikates normaalsed elamistingimused (üks-kaks in. toas jne);
- 2) majutamine aasta läbi;
- 3) vabad toad külalistele, teiste kõrgkoolide üliõpilaste majutamiseks;
- 4) ühiselamus elamine peab olema odav;

- 5) teenustööde võimalused;
- 6) tudengitele osavõtu võimalus ühiselamute juhtimiseks.

Paraku jäi seekord veel selgitamata, mida ja kuidas üliõpilased ise tahaksid (suudaksid) teha taolise meeldiva olukorra loomiseks meie ühikates.

Kõik kohalolnud dekaanid ja prodekaanid tutvustasid olukorda kõigis kuues teaduskonnas.

Ürituse lõppedes tõdeti mõlemapoolselt taoliste kohtumiste kasulikkust, pidades vajalikuks edaspidigi, juba konkreetsete küsimuste arutamiseks kokku saada ja hoida praeguseid tihedaid suhteid. Ebanormaalne on praegune info liikumise olukord, milles oma osa loomulikult ka regulaarselt ilmuva ajalehe puudumisel. Seetttu oleks eriti vajalik üliõpilaste aktiivsem osalemine teaduskonna ja ülikooli nõukogus ning sealsete uudiste levitamine.

Tõsiselt tuleks siiski mõelda ka rektoraadist sõltumatu üliõpilasajalehe väljaandmisele ISE, ootamata, et keegi tuleb ja teeb. "Tehnikaülikooli" toimetuse on alati nõus koostööga ega ütle ära oma abist.

Ulli Sats

Saksamaa ehitustegevusest

Pikemaajaline töötamine Saksamaal võimaldas heita natuke põhjalikuma pilgu ehitustegevusele, kui kiirustav turist seda suudab. Olles ka ise Eestimaal ehitamisega vahetult kokku puutunud, on võimalik mõningaid võrdlusmomente kahe maa ehituste vahele tmmata.

Saksamaal arenes kuuekümnendate aastate lõpus ja seitsmekümnendate aastate esimesel poolel väga jõudsasti kõrgkoolide võrk. Ehitati palju uusi kõrgkooli, rajati olemasolevatele kõrgkoolidele uusi hooned. Artikli autoril oli võimalik näha uusi, igati kaasaegseid kõrgkoolihooneid Frankfurdis Maini ääres, Bielefeldis, Padenbornis, Stuttgardis, Essenis, Göttingenis, Kielis, Kasselis, Lääne-Berliinis.

Imestama paneb arhitektide mõttelend kõrgkoolihoonete projekteerimisel, ühelt poolt ääretu lihtsus ja teiselt poolt funktsionaalsus. Kõige hämmastavama mulje jättis allakirjutatule Bielefeldi ülikooli hoonete kompleks. See on uus üli-

kool, mis tähistas aasta tagasi oma kahekümnendat aastapäeva.

Üliõpilasi on 13,5 tuhat, teaduskondi kaheksa. Seega suurem kui meie Tallinna Tehnikaülikool oma kuue teaduskonnaga. Ülikooli igal teaduskonnal on oma kaheksakorruseline hoone. Teaduskonna hooned paiknevad neljakaupa rööbiti, nii nagu Tallinna Tehnikaülikooli hooned Mustamäel. Omavahel on teaduskondade hooned ühendatud sama kõrgete hooneosadega. Ülikooli keskse ruumi moodustab fuajee, mis on oma pikkuselt üle saja meetri ja laiuselt üle kolmekümne meetri. Fuajees kahele poole jäävadki teaduskondade hooned. Fuajee lõppu aga klaasseinaga eraldatud ujula ning võimla. Fuajee oma kõrguselt läbib kahte korrust ning tema laeks on metallkonstruktsioonile kinnitatud klaasist katus.

Vaadates katust jääb mulje, et tegemist on kasvuhoonega. Fuajee tervikuna aga jätab kohati tööstushoone mulje. Funkt-

sionaalselt on ruumide paigutus väga läbimõeldud. Fuajees saab otse suurtesse auditooriumidesse, kus kohtade arv on kakssada ja enam. Suurim auditoorium mahutab kolm tuhat üliõpilast. See täidab meie mõistes ka aula ülesannet. Fuajee piirnevad veel sööklad ja kohvikud, kauplused ja postkontor, töömehi esindus ja mitmed muud ruumid, mida peavad väga paljud külastama. Fuajees viivad trepid teise korruse rõdule, mis paikneb kahel pool fuajee pikitelge. Ruumi liigendavad ülekäigusillad, mis ühendavad eri seina äärtes paiknevaid rõdusid.

Kõikide hoonete teisel korrusel asub raamatukogu. Igal teaduskonnal on oma spetsialiseeritud raamatukogu, mis moodustab ühe osa ülikooli raamatukogust.

(Järgneb)

Väino Rajangu

EÜE alustab jälle!

Eesti Üliõpilaste Ehitusmalevas on alanud regioonide ja rühmade komplekteerimine. Infot saab kõrgkoolide malevastenditelt ja EÜE keskstaabist.

Välja on pakkuda rühmategemise võimalusi Venemaal, Lätis, Musta mere ääres jne. Alanud on ka välisrühmade komplekteerimine (huvilistest on esikohal staazhiga malevlased, kes valdavad keeli ja omavad motivatsiooni töötada rahvusvahelistes vabatahtlikes töölaagrites). Registreerime välismaale tööle minna soovijaid. Kirja tuleb panna nimi, sünniaeg, aadress, telefon, mis tööd soovitakse teha, mis riigis, mis ajal, kui kaua, keelteoskus. Organiseerime ka turismigruppe Moskvasse, Leningradi, Kiievisse, Baikali äärde, Jurmalasse jpt. piirkondadesse. Pakume tudengitele tasuta tööd ka aastaringelt Tallinnas.

Rühmade kokkusaamistel ja stiiliõhtutel võite külastada või reserveerida EÜE kohvik-klubisid Tallinnas. Info, kirjad, ettepanekud aadressil:

Tallinn 200001 Kentmanni 20, EÜE
tel. 441967, 448002

TÄIENDUS

Eelmises ajalehes avaldatud 12 õppesuunale on nüüdseks lisandunud üks, järjekorras neljas õppesuund: **toiduainete töötlemine**, tugiteaduskond keemia, suunanõukogu esimees dots. Aino Kann, asetäitja dots. Ants Virkus.

PARANDUS

"Tehnikaülikooli" nr. 20 1. veebr. '91 lk. 5 avaldatud eksamimäärustikus palun lugeda p. 1.6 alljärgnevalt: "...Eksami sooritamise õigus antud aines säilib ühe kalendriaasta jooksul pärast vahetu õppetöö lõppu."

KUULUTUSED

Vahetan õpiajaks omaette osal. mugav. elamispinna eramajas samaväärse vastu Tallinnas (Nõmme, Lilleküla vm.). Soovit. üliõpilaspaar. Tallinn, kl. 18-20 tel. 522 189 või Tartu tel. 33849, MÄGI

Aktsiaselts otsib Meest, kes tuleks toime personaalarvutite hoolduse ja remondiga. Töökoht Tartus. Raha on. Väga hea töö puhul elamispingid. Tel. 234/ 77024 Fred.

— ärimaailma tulevik

"I do not think that any idea can survive if there are no young people to support it and no ideas can survive if there is only a small group to implement it. These young people have had a vision to build an international association, which is a model of international cooperation." Valery Giscard d'Estaing

Kindlasti olete märganud majandusteaduskonnas mitmeid kuulutusi: "AIESEC korraldab...", "AIESEC pakub...", "AIESEC...". AIESEC... Kahjuks seni paljudel täiesti tundmatu sõna, kuigi huvitavaid oletusi selle tähenduse kohta on piisavalt. Tegelikult ise on tunduvalt lihtsam. AIESEC — see on lühend organisatsiooni prantsuskeelsest nimest, mis maakeeli kõlaks: Majanduse ja Juhtimise Üliõpilaste Rahvusvaheline Assotsiatsioon.

AIESEC nägi ilmavalgust 1948. aastal Brüsselis. Laiendades aegapidi oma tegevust, ühendab tänane AIESEC üliõpilasi kõikidest maailmajagudest, va. igijärga kaetud Antarktika. Ja kindlasti oleks sealgi oma AIESECi lokaalkomitee, kui see mitte sobiva kõrgkooli leidmise taha ei takerduks — vastavalt rahvusvahelisele põhikirjale on AIESECi kuulumise üheks põhinõudeks majandusteaduskonna olemasolu. Sellele vaatamata kuulub AIESECi majandustudengeid enam kui 70 riigi 650 kõrgkoolist, sealhulgas enam kui aasta ka Tallinna Tehnikaülikoolist.

AIESEC ei ole äriiline ega poliitiline organisatsioon. Oma tegevuse eesmärke näeb ta tulevastele majandusspetsialistidele ja juhtidele erialase tegutsemisvõimaluse andmises, mille toostamiseks on ellu kutsutud mitmeid erine-

vaid programme. Näiteks rahvusvahelised teaduskonverentsid ja seminarid, ühisprojektid jne. Eelmisel aastal võeti AIESEC rahvusvahelisel kongressil Strasbourgis vastu kaheaastane ettevõtlikkuse arendamise programm, mis praegusi olusid arvestades on suure väärtusega ka Eesti tudengite jaoks.

Läbi aegade on AIESECi põhitegevuseks olnud tudengite praktikavahetus. Olles sama vana kui assotsiatsioon, on see programm elujõuline tänaseni, vaatamata asjaolule, et mujal maailmas pole välismaale praktikale pääsemine eesmärk omaette. Järelikult on veel midagi; kahtlemata soov ennast täiendada, näha midagi kasulikku — see on kapital, et mujal saad edukaks karjääriks. Pole sugugi haruldane, kui praktika käigus sõlmitud suhted säilivad tihedatena ka edaspidi. Vaevalt on vaja lisada, et samuti aitab selline praktika lihvida võõrkeelt ja laiendada silmaringi.

Mida kavatsed teha AIESEC TTÜ Lokaalkomitee? Igatahes mitte ainult suuri ja ilusaid plaane. Kavas on korraldada mitmeid huvitavaid loenguid, näiteks börsist või pangandusest. Lektoriteks poleks sel juhul mitte ainult kodumaised asjatundjad, vaid ka spetsialistid pisut kaugemalt. Kindlasti saavad toimuma ka majandus- ja ärialased seminarid (kus pooled seminarist osavõtjad on äritegelased) nii kodu- kui välismaal. Igatahes on teretulnud iga idee, olgu see kas või kõige pöörasem. Ja ka tudengid, kes tahaksid neid teostada: asume majandusteaduskonna hoones ruumis 311.

Mati Murd (TU-41)
AIESEC TTÜ Lokaalkomitee

SAADIKUTEL RASKE!

Hr. Ardo Ojasalu valiti hr. Kaur Lohk'i ees üliõpilavalitsuse esimeheks kindla hääleteenamusega 11:9. Edustuse esistuja auväärsele kohale asus hr. Märten Ross — kehtestus Rosside ülemvõim TTÜ-s.

Pärast rasket katsumust ei heitnud majandustudeng hr. Lohk meelt ning otsustas BEST-Estonia (miks mitte travel-Estonia-student?) kaudu üliõpilaskonna kiiresti Euroopa tehnikaintellektsi integreerida. Seepärast tema prominentset isikut parlamendi istungite saalis näha polnudki!

TTÜ juhtkond ootab üliõpilaskonna arvamust ühiselamutest. Kuna pärast kahe-tunnist pingat tööd kvoorum enda selja taga Edustuse ukse sulges, otsustati kiiresti, et nüüvõrd auväärt kogul pole ilma ot-sustamata mingit mõtet koos istuda ja järgiti kvoorum eeskujut.

Igavlev pilk aknast välja üliõpilaskonna põhikirja arutelu ajal... ei, toimkonda ma

põhimõtteliselt ei pea kuuluma...Jaa, jaa — Eiffeli torni jalamil olen kõikideks katsumusteks üliõpilaste nimel valmis... kui ainult Edustuses vähem bürokraate oleks!

Vapustav, millise ennastsalgavusega üliõpilaste huvide ja õiguste eest Edustuses võideldakse: hoolega jälgitakse valitsusjuhti, et hääletamisel tema head eeskujut järgida; sõnavõtjaid usaldatakse sedavõrd, et demagoogilistesse aruteldesse ei laskuta; toimkondade moodustamisel ei võta kogunud parlamentäärid algajatelt kolleegidelt võimalust ja lasevad neil järjekindlalt töökarastust hankida.

Tulge, üliõpilased, kaema saadikute tööd. Poleks paha, kui Te neid teatava kompensatsiooniga meele peaksite. Töötavad nad ju ainult üliõpilaskonna heaolu silmas pidades.

Edustuse Sahlistaja

Toimetaja ULLI SATS • Toimetuse aadress: TTÜ, Tallinn 200108, Akadeemia 1, III-204, tel. 537-261 • Trükitud TTÜ trükkkojas • Kujundanud Cristina Lees TTÜ arvutuskeskuse arvutite IBM AT ja PS/2 ning printeril Epeon GQ-3500 Laser • Trükkerv 1000 • T. 131 • Hind 10 kop.